

[Hans Nielsen.]

overenskomst, og det gjorde altsaa de to Landes Førsteministre.

Jeg er af samme Opfattelse som den højtærede Statsminister, at Island vilde have været lige saa frit og uafhængigt uden denne Overenskomst; men vi er fra dansk Side alligevel gaaet med dertil, og jeg mener at kunne udtale, at vi har gjort det med Glæde. Jeg vil haabe og ønske, og jeg føler mig for Resten ogsaa sikker paa, at det gode og hjertelige Forhold, som eksisterer mellem Danmark og Island, vil fortsættes, saaledes at vi aldrig nogen Sinde faar Anvendelse for den mellemfolkelige Domstol til Afgørelse af mulige Tvistespørgsmaal.

Med disse Ord skal jeg anbefale det høje Ting at godkende denne Voldgifts-overenskomst.

Moltesen: Paa mit Partis Vegne kan jeg anbefale, at Rigsdagen meddeler Samtykke til Godkendelse af den foreliggende Overenskomst mellem Danmark og Island. Denne Overenskomst blev undertegnet i Sommer under Festen paa Island af de to Landes Statsministre. Feststemningen kan ikke vare gennem Dagligdagen; men jeg vil haabe, at den Godvillie, som Overenskomsten er Udtryk for, og som besjælede de to Landes Repræsentanter under Festen, maa bære Danmark og Island gennem Dagligdagens Slid.

En Nation, først og fremmest en ny Stat, trænger altid til at have en Genstand, som den kan hvæsse sin Selvfølelse paa. Danmark synes at være en saadan Slibesten for visse af vore Frændefolk. Det er en meget nyttig Ting at være Slibesten; men en Slibesten slides efterhaanden op. Jeg haaber, at det danske Folk skal vise sig i Besiddelse af andre Egenskaber end Slibestestens.

Pürschel: Jeg maa erkende, at jeg møder noget handikappet til at deltage i denne Forhandling; thi den første af de ærede Ordførere kunde jeg aldeles ikke høre — han er blevet saa stor en Politiker, at han taler saa sagte, at man maa opholde sig lige nedenfor Talerstolen for at kunne høre ham. Jeg lykønsker ham til dette Avancement; jeg henstiller dog, at han ikke helt glemmer sin demokratiske Fortid og derfor atter tillægger sig en Stemme, som kan høres, ogsaa paa de Pladser, hvor man sidder — og den anden ærede Ordfører udtalte sig i et Orakelsprog; som jeg ikke var saa lykkelig at forstaa. Jeg skal nu bestræbe mig for at tale baade saa højt

og paa saa jævnt et Dansk, at jeg haaber, det skal forstås, hvad jeg siger.

Denne Traktat er jo en ny Sejr for Voldgiftstanken, og der kan maaske derfor være Anledning til at gøre nogle korte Bemærkninger om det principielle i disse Voldgiftstraktater. Voldgiftstraktaternes vigtigste Opgave er at forhindre Krig. Denne Opgave kan denne Traktat ikke løse; thi det er paa Forhaand ganske utænkeligt, at der skulde kunne opstaa en Krig mellem Island og Danmark. Jeg kan derfor ganske give min Tilslutning til de Ord, som den højtærede Statsminister, der lykkeligvis talte baade højt og klart, udtalte, nemlig, at denne Overenskomst maaske i og for sig kunde betegnes som overflødig.

Det Net af Voldgiftstraktater, som spændes ud over Verden, betegnes undertiden som en „Kæde“. Dette kan man udmærket godt gøre, naar man blot husker paa, at det er en Kæde uden Bæreevne. Det er ikke en Kæde som en Ankerkæde, det er end ikke en Kæde som en Urkæde. Det er langt mere en Kæde som et Edderkoppespind, der kan bære skønne Regndraaber, hvori Lyset kan glimte og spille paa en smuk Maade under fredelige Tilstande, men som, naar Stormen sætter ind, vejrres bort. Jeg haaber, at dette Billede er klart forstaaeligt; ellers skal jeg bare henvise til, hvad vi oplevede ved Verdenskrigens Begyndelse.

Der er i det System af Voldgiftstraktater, der er udbygget, taget Hensyn til alle Muligheder. Naar den ene Part forlanger Voldgift, kan det ikke nytte noget, at den anden snor sig, thi hvor meget han end snor sig, bliver han til sidst hængende i Nettet. Han kan gøre Vanskeligheder paa et Punkt, saa møder han en ny Regel, og naar han gør Vanskeligheder der, møder han atter en Regel der bagved; og gør han paa ny Vanskeligheder, hugges til sidst ogsaa denne Knude over. Dette er logisk uangribeligt, men det er ogsaa et Vidnesbyrd om, at de Folk, der har bygget disse Voldgiftstraktater op, ikke har forstaaet, eller i hvert Fald har ladet, som om de ikke forstod, at det, der er Betingelsen for, at en Voldgift overhovedet kan blive til Gavn i en Sag, er, at *begge* Parter har Interesse af at faa Spørgsmaalet afgjort ved Voldgift og paa Forhaand er villige til at rette sig efter Voldgiften. Og dette hele System har efter min Mening ikke saa særdeles megen Værdi for Danmark, fordi det Udenrigsministerium, vi har, saaledes som det nu en Gang er bygget op og udviklet, i hvert Fald i Løbet af de sidste 8 Aar, gan-